

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

JELGAVAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAI Nosūtīšanai e-adreses elektroniskajā sistēmā

Lēmums

Rīgā, 21.11.2025.

Nr. 1-2.3/30-DVI

Par Datu valsts inspekcijas lēmuma apstrīdēšanu

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) saņemta Jelgavas valstspilsētas pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2025. gada 20. oktobra iesniegums “Par Datu valsts inspekcijas lēmuma apstrīdēšanu (*Inspekcijā reģistrēts 2025. gada 21. oktobrī ar Nr. 7-4.2/313-S*) (turpmāk – Sūdzība) ar kuru tiek apstrīdēta Inspekcijas 2025. gada 22. septembra lēmums “Par korektīvā līdzekļa piemērošanu” Nr. 2-4.2/51-N (turpmāk – Lēmums).

[2] Izvērtējot Sūdzībā minēto un Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] 2024. gada 8. novembrī no Pašvaldības saņemts paziņojums par personas datu aizsardzības pārkāpumu. Saskaņā ar Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ZZ Dats”, reģistrācijas numurs 40003278467 (turpmāk – SIA) sniegto informāciju Pašvaldībai, laika posmā no 2024. gada 29. oktobra līdz 2. novembrim nenoskaidrotām personām bija izdevies no vairākām interneta vietnēm nelikumīgi piekļūt Vienotās pašvaldību sistēmas (turpmāk – Sistēma) atsevišķām datubāzēm un iegūt šajās datubāzēs glabātos datus (turpmāk – Pārkāpums).

[2.2.] 2025. gada 29. janvārī Inspekcija Pašvaldībai nosūtīja vēstuli Nr. 2-4.2/110-N “*Par paziņojumu par personas datu aizsardzības pārkāpumu izskatīšanas virzību un pārbaudes uzsākšanu*”, ar kuru Pašvaldība tika informēta par nolūku pārbaudīt SIA un pārziņu ieviesto tehnisko un organizatorisko pasākumu atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk – Datu regula) prasībām un tika uzsākta personas datu apstrādes pārbaude², kuras ietvaros tika veikti uzraudzības pasākumi paziņojumos minēto notikumu apstākļu noskaidrošanai un vērtēta SIA un pārziņu sniegtā informācija par Pārkāpuma rašanās cēloņiem un rīcību pēc tā konstatēšanas.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

² Lieta Nr. L-2-6/5863

[2.3.] 2025. gada 12. februārī Inspekcija Pašvaldībai nosūtīja vēstuli Nr. 2-4.2/172-N “*Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu*”, ar kuru Pašvaldība informēta, ka pamatojoties uz Datu regulas 57. panta 1. punkta a) un h) apakšpunktu un Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likuma) 4. panta 1. punktu ir uzsākusi pārbaudi³ par Pārkāpumu, un SIA un pārziņu rīcības atbilstību Datu regulas 5. panta 2. punkta, 24., 28., 32. - 34. panta prasībām. Pamatojoties uz Datu regulas 58. panta 1. punkta e) apakšpunktu un Datu likuma 5. panta pirmās daļas 3. un 6. punktu, Inspekcija pieprasīja Pašvaldībai līdz 2025. gada 28. februārim rakstveidā izteikt savu viedokli par Pārkāpumu un sniegt atbildes uz uzdotajiem jautājumiem.

[2.4.] 2025. gada 3. martā Inspekcijā saņemta Pašvaldības atbildes vēstule Nr. ADM/2.1-33/25/908⁴, ar kuru Pašvaldība sniedz atbildes uz Inspekcijas uzdotajiem jautājumiem.

[2.5.] Lietas materiālos atrodams 2025. gada 13. marta ziņojums Nr. 2-5.1/60 “*Par pārbaudes lietas Nr. L-2-6/5863 sadalīšanu un slēgšanu*”, ar kuru konstatēts, ka pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5863 par personas datu aizsardzības pārkāpumu SIA informācijas Sistēmā tiek sadalīta, uzsākot atsevišķas pārbaudes pret katru no 45 pārziņiem, tostarp Pašvaldību, ņemot vērā katra pārziņa individuālo rīcību un apstrādātāja uzraudzības kārtību.

[2.6.] 2025. gada 13. martā uzsākta pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5990 par Pašvaldības rīcības, izmantojot SIA sniegtos Sistēmas uzturēšanas pakalpojumus, atbilstību Datu regulas 5. panta 1. punkta f) apakšpunkta un 2. punkta, 24. panta 1. un 2. punkta, 25. panta 1. punkta, 28. panta 1. punkta, 3. punkta a), c), f) un h) apakšpunkta, 28. panta 9. punkta un 32. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkta un 2. punkta prasībām tās veiktajā personas datu apstrādē.

[2.7.] Izvērtējot lietā Nr. L-2-6/5990 esošos dokumentus, ar Inspekcijas amatpersonas 2025. gada 22. septembra Lēmumu nolemts:

- 1) izteikt Pašvaldībai rājienu;
- 2) uzlikt par pienākumu Pašvaldībai līdz 2025. gada 28. novembrim:
 - a) pārskatīt tās iekšējos personas datu apstrādes noteikumus, tostarp izstrādāt/atjaunināt Pašvaldības veiktās personas datu apstrādes risku novērtējumu un personas datu aizsardzības pārkāpumu (incidentu) reaģēšanas kārtību;
 - b) noslēgt ar apstrādātāju SIA atbilstošu datu apstrādes līgumu (noteikumus), tajā jo īpaši iekļaujot visas Datu regulā noteiktās prasības, lai tiktu nodrošināts datu subjektu personas datu aizsardzībai un iespējamiem riskiem atbilstošs drošības līmenis;
- 3) par šī lēmuma izpildi rakstveidā informēt Inspekciju, līdz 2025. gada 5. decembrim iesniedzot informāciju par veiktajām darbībām.

[2.8.] 2025. gada 21. oktobrī Inspekcijā saņemta Sūdzība, kurā Pašvaldība nepiekrīt Lēmumā norādītajam, uzskata to par nepamatotu un lūdz atcelt Lēmumu.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

³ Pārbaudes Lieta Nr. L-2-6/5863

⁴ Reģistrēta Inspekcijā 2025. gada 3. martā ar Nr. 2-4.2/312-S

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 81. panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. APL 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. APL 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums.

Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata lietu pēc būtības saistībā ar apstrīdēšanas iesniegumā norādītajiem iebildumiem, vērtē un pārbauda, vai amatpersona ir pieņēmusi pamatotu, tiesiski pareizu un Lietas apstākļiem atbilstošu lēmumu.

[3.2.] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, – viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā lēmuma [1] punktā norādīto attiecībā uz Sūdzības saņemšanas dienu, Inspekcija secina, ka Sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Pašvaldība secina, ka Pārkāpums ir radies SIA kā apstrādātāja faktiskās apstrādes darbības rezultātā, turklāt rīkojoties pašam kā datu Pārzinim.

Pašvaldība norāda, ka pārziņa atbildība par apstrādātāja rīcību nevar attiekties uz situācijām, kurās apstrādātājs ir apstrādājis personas datus savām vajadzībām vai kad apstrādātājs ir apstrādājis šos datus ar pārziņa noteikto apstrādes sistēmu vai kārtību nesavietojamā veidā, vai tā, ka nevar pamatoti uzskatīt, ka šis pārzinis būtu tam piekritis.

[3.3.1.] Par personas datu apstrādes nolūku.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7. punktu, par pārzini uzskatāma persona, kas nosaka apstrādes nolūkus un līdzekļus, savukārt, atbilstoši 4. panta 8. punktam, apstrādātājs apstrādā datus pārziņa uzdevumā. No lietas materiāliem neizriet, ka SIA būtu izmantojis personas datus saviem nolūkiem vai noteicis jaunu apstrādes mērķi. SIA darbība bija vērsta uz esošās Sistēmas uzturēšanu un tehnisko darbību nodrošināšanu. Arī meklēšanas indeksa ieviešana un konfigurēšana tika veikta nolūkā nodrošināt sistēmas funkcionalitāti un datu pieejamību Pašvaldības funkciju īstenošanai — tas ir Pašvaldības noteiktais apstrādes nolūks.

Kā izriet no EDPB Pamatnostādnēm 07/2020⁵, izšķirošais kritērijs ir apstrādes nolūks, nevis apstrādes tehniskā realizācija — ja apstrādātājs veic darbības, lai īstenotu pārziņa noteikto mērķi, tas saglabā apstrādātāja statusu pat tad, ja izvēlas konkrētus tehniskus risinājumus apstrādes nodrošināšanai

Tādējādi SIA rīcība atspoguļo tehnisku kļūdu pārziņa uzdevuma ietvaros, nevis patstāvīgu datu apstrādi ar neatkarīgu mērķi. Konkrētajā situācijā SIA neveica personas datu apstrādi saviem nolūkiem, bet gan atbilstoši Pašvaldības noteiktajiem personas datu apstrādes nolūkiem, izvēlējās jaunus tehniskos risinājumus personas datu apstrādei, taču joprojām apstrādāja datus Pašvaldības noteiktajā nolūkā, tāpēc saglabājas Pašvaldības kā pārziņa atbildība par notikušo Pārkāpumu. Datu regulas 28. panta 10. punkts, uz kuru atsaucas Pašvaldība, paredz, ka apstrādātājs kļūst par pārzini tikai tad, ja pats nosaka apstrādes nolūkus un līdzekļus, rīkojoties ārpus pārziņa deleģētā uzdevuma. Šajā gadījumā šādu apstākļu nav, jo apstrāde joprojām tika veikta Pašvaldības definētā nolūka ietvaros.

⁵ Skat. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2020. gada jūlija pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_en

[3.3.2.] Par apstrādes līdzekļiem.

Attiecībā uz apstrādes līdzekļiem norādāms, ka atbilstoši EDPB Pamatnostādnēs 07/2020 norādītajam var izšķirt būtiskos un nebūtiskos līdzekļus. “Būtiskie līdzekļi” tradicionāli un pēc būtības tiek rezervēti pārzinim. Nebūtiskos līdzekļus var noteikt arī apstrādātājs. “Būtiskie līdzekļi” ir līdzekļi, kas ir cieši saistīti ar apstrādes nolūku un apjomu, piemēram, apstrādājamo personas datu veids (“kādi dati tiks apstrādāti?”), apstrādes ilgums (“cik ilgi tie tiks apstrādāti?”), saņēmēju kategorijas (“kam būs piekļuve tiem?”) un datu subjektu kategorijas (“kuru subjektu personas dati tiek apstrādāti?”). Būtiskie līdzekļi, tāpat kā apstrādes nolūks, ir cieši saistīti arī ar jautājumu par to, vai apstrāde ir likumīga, nepieciešama un samērīga. “Nebūtiskie līdzekļi” attiecas uz praktiskākiem īstenošanas aspektiem, piemēram, uz konkrēta aparātūras vai programmatūras veida izvēli vai detalizētiem drošības pasākumiem, kurus var atstāt apstrādātāja ziņā.⁶

Tā kā SIA nodrošina sistēmas uzturēšanas pakalpojumu pašvaldībām, no iepriekš minētā var secināt, ka tā nosaka nebūtiskos līdzekļus, tostarp arī meklēšanas indeksa risinājuma ieviešanu.

[3.3.3.] Par pārziņa pienākumiem attiecībā ar apstrādātāju.

Inspekcijas direktore uzsver, ka pārziņa atbildība par apstrādes atbilstību neizbeidzas ar līguma noslēgšanu ar apstrādātāju. Atbilstoši Datu regulas 5. panta 2. punktam un 24. panta 1. punktam, pārzinim ir pienākums spēt pierādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar Datu regulu, tostarp nodrošinot atbilstošu uzraudzību pār apstrādātāja darbībām. Tas ietver arī pienākumu pārliecināties par apstrādātāja īstenojamiem tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem un par to, vai līguma ietvaros paredzētas pietiekami efektīvas kontroles un ziņošanas procedūras.

Vienreizējs drošības risku novērtējums nenodrošina pastāvīgu kontroli. Proti, Datu regulas 28. pants paredz, ka pārzinim jāizvēlas apstrādātājs, kas “sniedz pietiekamas garantijas”. Kopsakarā ar pārziņa pārskatatbildības principu, pārzinim jāpārliecinās par apstrādātāja atbilstību regulāri – ne tikai līguma noslēgšanas brīdī. Vienreizējs drošības novērtējums, kas veikts līguma noslēgšanas sākumā vai konkrētā brīdī, neatspoguļo apstrādātāja turpmāko darbību, izmaiņas sistēmās vai riska līmeni. Tādēļ šādu novērtējumu nevar uzskatīt par pietiekamu pastāvīgas kontroles un uzraudzības mehānisma pierādījumu. Minēto apliecina arī EDPB Pamatnostādnēs 07/2020 norādītais, proti, ka pienākums izmantot tikai tādus apstrādātājus, kuri “sniedz pietiekamas garantijas”, kas iekļauts Datu regulas 28. panta 1. punktā, ir pastāvīgs pienākums. Tas nebeidzas brīdī, kad pārzinis un apstrādātājs noslēdz līgumu vai citu juridisku dokumentu. Pārzinim drīzāk ir atbilstīgos intervālos jāpārbauda apstrādātāja sniegtās garantijas, tostarp vajadzības gadījumā veicot revīzijas un pārbaudes.

Lēmumā netika ietverta prasība veikt fizisku uzraudzību vai nodarboties ar mikromenedžmentu. Ar Lēmumu tika konstatēts, ka Pašvaldība nebija ieviesusi standarta procedūras – noslēgusi Datu regulai atbilstošu līgumu, kurā būtu skaidri aizliegts apstrādātājam ieviest jebkādu jaunus, būtiskus apstrādes līdzekļus bez rakstiskas pārziņa piekrišanas, kā arī nodrošinājusi sev audita un pārbaudes tiesības, lai periodiski pārbaudītu, kādus tehniskos līdzekļus apstrādātājs izmanto.

Ņemot vērā [3.3.] punktā iekļauto informāciju, Inspekcijas direktore norāda, ka pārbaudē pret SIA notikušo personas datu apstrādes pārkāpumu netika konstatēts, ka SIA būtu darbojies kā pārzinis, tādēļ Pašvaldības argumentācija par apstrādātāja statusa pārtapšanu par pārzini ir nepamatota, un Inspekcijas direktore atzīst korektīvā līdzekļa piemērošanu par tiesisku un samērīgu, jo tā vērsta uz pārziņa pienākumu pienācīgu izpildi nākotnē. Apstrāde notika Pašvaldības

⁶ Skat. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2020. gada jūlija pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_en

uzdevumā, lai nodrošinātu informācijas sistēmas darbību, un kļūda radās tehniskas neprecizitātes dēļ, nevis nolūkā izmantot datus neatkarīgi.

[3.4.] Pašvaldība norāda, ka ir pārliecinājusies par apstrādātāja ISO/IEC 27001 sertifikācijas regulāru uzturēšanu, ko veic neatkarīgas kompetentas institūcijas.

Nenoliedzami, ka ISO 27001 sertifikāts ir starptautiski atzīts standarts informācijas drošības pārvaldības sistēmām, kas apliecina, ka organizācija ir ieviesusi sistēmisku un efektīvu pieeju informācijas drošības riska pārvaldībai, kas nodrošina konfidencialitāti, integritāti un pieejamību tās pārvaldītajai informācijai⁷. Vienlaikus šāda sertifikāta esamība pakalpojuma sniedzējam tikai norāda uz viņa ieviestajiem informācijas pārvaldības sistēmas drošības risinājumiem, taču neatceļ pārziņa pienākumus uzraudzīt apstrādātāja darbību, kā arī nenožīmē, ka apstrādātājs izpilda visas Datu regulā noteiktās prasības. Papildus jāņem vērā, ka ISO sertifikāts apliecina, ka apstrādātājam ir izveidota sistēma un pastāv procesi, bet tas negarantē, ka darbinieki šos procesus izpilda. Konkrētajā gadījumā pārkāpums ir radies, nevis tāpēc, ka nepastāvēja procesi, ko garantē ISO sertifikāts, bet gan izpildes kļūdas, kontroles trūkuma rezultātā.

No Datu regulas 28. panta 1. punkta izriet pārziņa pienākums izmantot tikai tādus apstrādātājus, kas sniedz pietiekamas garantijas, ka tiks īstenoti atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi tādā veidā, ka apstrādē tiks ievērotas Datu regulas prasības. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas (turpmāk – EDPB) 2020. gada jūlija pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR (turpmāk – Pamatnostādnes 07/2020) ir noteikts, ka “pienākums izmantot tikai tādus apstrādātājus, kuri “sniedz pietiekamas garantijas”, kas iekļauts Datu regulas 28. panta 1. punktā, ir pastāvīgs pienākums. Tas nebeidzas brīdī, kad pārzinis un apstrādātājs noslēdz līgumu vai citu juridisku dokumentu. Pārzinim drīzāk ir atbilstīgos intervālos jāpārbauda apstrādātāja sniegtās garantijas, tostarp vajadzības gadījumā veicot revīzijas un pārbaudes.”⁸ Šo pieeju apliecina arī Tiesas spriedumi, kuros Tiesa norāda, ka pārzinim ir jāspēj pierādīt, ka tas reāli ietekmē un kontrolē apstrādes līdzekļus un apstākļus⁹.

Inspekcijas Lēmuma 3.4. un 3.5. apakšpunktā jau norādīts, ka Pašvaldība nav paredzējusi līgumiskus vai organizatoriskus mehānismus, kas ļautu tai faktiski pārliecināties par apstrādātāja darbību (piemēram, audita rezultātu pieprasīšanu, atskaišu saņemšanu par ugunsdrošības konfigurāciju vai izmaiņām sistēmā). Līdz ar to Inspekcijas direktore secina, ka apstrādātāja uzraudzība tika aizstāta ar formālu paļaušanos uz ISO sertifikātiem, kas neatbilst Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprinātajam pārskatatbildības principam, kā arī Datu regulas 28. panta 1. un 2. punktā pārzinim noteiktajām prasībām.

[3.5.] Pašvaldība norāda, ka atsevišķas pašvaldības ir arī veikušas SIA informācijas drošības auditu un Sistēmas risku analīzi, kas ir saistoši arī visām pārējām pašvaldībām, ņemot vērā, ka sistēma ir vienota.

Inspekcijas direktore norāda, ka šāda pieeja neatbrīvo no pārziņa pienākuma personīgi pārliecināties par apstrādes atbilstību. Katra pašvaldība ir patstāvīgs pārzinis attiecībā uz saviem datiem (Datu regulas 4. panta 7. punkts), līdz ar to arī ir individuāli atbildīga par savu apstrādes procesu. Citi pārziņi var sniegt informatīvu pamatojumu, bet viņu veiktais audits nevar aizstāt pārziņa paša veikto izvērtējumu. Turklāt, Jūrmalas pašvaldības 2023. gadā veiktajā auditā tika

⁷ Informācija pieejama - <https://www.iso.org/obp/ui/en/#iso:std:iso-iec:27001:ed-3:v1:en>

⁸ Skat. Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas 2020. gada jūlija pamatnostādnes 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR. Pieejamas: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_en

⁹ Skatīt Tiesas 2023. gada 14. decembra spriedums lietā Nr. C-340/21 un 2023. gada 5. decembra spriedums lietā Nr. C-683/21

identificēti vērā ņemami informācijas drošības riski, savukārt no Pašvaldības nav informācijas kā un vai ir sekojusi kāda rīcība šo risku mazināšanai.

Papildus tam katra pašvaldība var veikt VPS konfigurāciju, pielāgojot to atbilstoši savām vajadzībām un saviem apstrādes nolūkiem, piemēram, izvēlētos attiecīgos sistēmas moduļus, pašvaldībām var būt piešķirtas atšķirīgas piekļuves tiesības noteikta veida personālam, kā arī sistēmas lietotāju skaits katrā pašvaldībā var būtiski atšķirties. Tāpēc pat, ja dažādas pašvaldības izmanto vienu un to pašu sistēmu, to organizatoriskie procesi, risinājumi un riska līmeņi var atšķirties. Arī Datu regulas 32. panta 1. punkts kopsakarā ar Datu regulas 5. panta 2. punktu nosaka, ka pienākums īstenot personas datu aizsardzības pasākumus ir attiecināms uz katru pārzini atsevišķi.

Informācija, kas neformāli iegūta asociācijas sanāksmē par to, ka cita juridiska persona ir veikusi auditu, nav juridiski saistošs pierādījums, ko Pašvaldība var uzrādīt, lai pierādītu savu pienākumu izpildi. Ja sekotu Pašvaldības loģikai, līdzīgi varētu secināt, ka nav nepieciešams iziet tehnisko apskati automašīnai, ja tās pašas markas, modeļa un izlaiduma automašīnai tehnisko apskati nesenā pagātnē izgājis kaimiņš. Turklāt, Jūrmalas pašvaldības 2023. gadā veiktajā auditā tika identificēti būtiski riski, un no Lietas materiāliem neizriet, ka Pašvaldība būtu veikusies papildu pasākumus šo risku mazināšanai. Tas vēlreiz apliecina, ka citas pašvaldības veiktais audits nevar kalpot par pietiekamu pamatu secinājumam par Pašvaldības apstrādes atbilstību.

Inspekcijas direktore piekrīt Pašvaldībai, ka dokumentācijas kvalitātes esamība vai pārbaudes nemazina risku, ka praksē apstrādātājs var veikt paša iniciētas apstrādes darbības nesaskaņojot to ar pārzini. Bet šie instrumenti apliecina procesu esamību. Arī Datu regula paredz riskā balstītu pieeju, nevis absolūtu drošību, un pārzinim ir pienākums nodrošināt efektīvu, nevis tikai formālu apstrādātāja uzraudzību.

Turklāt, lai Pašvaldība varētu atsaukties uz citu iestāžu veiktajiem auditiem kā pierādījumu savas uzraudzības pienākuma izpildei, tai būtu jāuzrāda dokumenti, kas apliecina, ka šīm personām ir deleģētas tiesības pārbaudīt apstrādātāju Pašvaldības vārdā. Ja šāds pilnvarojums nav sniegts, tad šie auditu nav uzskatāmi par pārziņa veikto pārbaudi Datu regulas izpratnē un nevar kalpot kā pierādījums pārziņa atbildības izpildei.

Ņemot vērā minēto, direktore uzskata, ka Pašvaldība, paļaujoties tikai uz ISO sertifikātiem un citu pašvaldību veikto auditu rezultātiem, kuros tika konstatēti būtiskie riski, nav veikusi pietiekamus pasākumus, lai uzskatāmi pierādītu savu atbildību par apstrādi, kā to prasa Datu regulas 5. panta 2. punkts un 24. panta 1. punkts.

[3.6.] Pašvaldība norāda, ka vērtējot atbildību vērā ņemams ir fakts, ka konkrētais apstrādātājs Nacionālā līmeņa elektronisko iepirkumu sistēmā ir atzīmēts kā vienīgais šāda pakalpojuma sniedzējs, turklāt atbilstošs normatīvo aktu prasībām, kas faktiski nemaz nenodrošina Pašvaldībai iespēju izvēlēties citu pakalpojuma sniedzēju.

Inspekcijas direktore norāda, ka apstākļi, ka kādas sistēmas izmantošana bija obligāta vai noteikta normatīvajos aktos, neatceļ pārziņa pienākumu nodrošināt, ka datu apstrāde atbilst Datu regulai. Pretējā gadījumā, ja pārzinim nebūtu iespējams uzraudzīt apstrādātāju tikai tāpēc, ka sistēma ir obligāta, tas radītu situāciju, kurā neviena valsts pārvaldes iestāde nav atbildīga par veikto personas datu apstrādi. Pat, ja apstrādātājs ir noteikts ar likumu, pārzinim joprojām jānodrošina, ka starp pusēm ir atbilstošs līgums vai cits saistošs juridisks akts, kas reglamentē apstrādi un noteic pārziņa un apstrādātāja lomu sadalījumu.

[3.7.] Izvērtējot Pašvaldības Sūdzībā norādītos argumentus kopsakarā ar lietā konstatētajiem apstākļiem, Inspekcijas direktore secina, ka nav identificējami tādi fakti vai juridiski apsvērumi, kas spētu mainīt Lēmuma būtību vai secinājumus. No lietas materiāliem neizriet, ka Pašvaldība būtu nodrošinājusi Datu regulas 5. panta 2. punktā, 24. panta 1. punktā un 28. panta

prasībām atbilstošu apstrādātāja uzraudzību. Pašvaldības argumenti pamatā balstīti uz formālu paļaušanos uz apstrādātāja sertifikāciju vai citu iestāžu veikto auditu rezultātiem, kas nav uzskatāmi par pietiekamu pamatu pārziņa atbildības izpildei Datu regulas izpratnē. Tāpat netika konstatēti apstākļi, kas liecinātu, ka apstrādātājs būtu darbojies kā patstāvīgs pārzinis vai ka pārziņa uzraudzības pienākums būtu izpildīts atbilstoši riskā balstītai pieejai.

Līdz ar to Pašvaldības Sūdzībā ietvertā argumentācija nav pamatota, un sākotnējais Lēmums ir atstājams negrozīts kā tiesisks un samērīgs.

Nemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 4. panta 7. un 8. punktu, 5. panta 2. punktu, 24. panta 1. punktu, 28. pants un tā 1., 2. un 10. punkts, 32. panta 1. punktu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu un 81. panta pirmo, otro un piekto daļu Inspekcijas direktore

nolemj:

– atstāt negrozītu Datu valsts inspekcijas 2025. gada 22. septembra lēmumu Nr. 2-2.2/51.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta 1¹ daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2025. gada 24. jūlija lēmumu Nr. 48 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses [fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona — pēc juridiskās adreses].

Direktore

J.Macuka

[..]